

**DOKTOR FILOZOFII MARIA CZARNECKA
(1901—1975)**

W dniu 5 stycznia 1975 r. zmarła w Reading (Anglia) dr Maria Czarna emerytowana nauczycielka biologii, wieloletni członek Polskiego Towarzystwa Botanicznego (Oddziału Krakowskiego), zasłużony pedagog i wychowawca wielu pokoleń młodzieży.

Dr Maria, z domu Stelmachówna, Czarna, urodziła się w 1901 r. w Nisku, gdzie ukończyła także szkołę średnią. Studia wyższe z zakresu nauk przyrodniczych (botaniki) ukończyła na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Już podczas ostatniego roku studiów podjęła pracę nauczycielską w Krakowie. Po uzyskaniu dyplomu pracowała w dalszym ciągu w szkolnictwie średnim. W 1929 r. podjęła pracę w Gimnazjum Państwowym im. E. Plater w Sosnowcu, gdzie pozostała do

1938 r. Okres ten był szczególnie ważny w Jej życiu, gdyż pomimo wielkich obciążeń pedagogicznych i społecznych uzyskała doktorat z botaniki na Uniwersytecie Jagiellońskim. Na rok przed wybuchem II wojny światowej przeniosła się pani Dr Maria Czarnecka do Wilna, gdzie kontynuowała pracę nauczycielską. Tam też zastała Ją wojna. Po wojnie wróciła do Krakowa i podjęła pracę pedagogiczną w Gimnazjum im. Sobieskiego. Po osiągnięciu wieku emerytalnego, ze względów rodzinnych i zdrowotnych opuściła kraj i kolejny okres życia spędziła w Anglii.

Swoim rozumnym i serdecznym stosunkiem do ludzi, a szczególnie do młodzieży, w stosunku do której była bardzo bezpośrednia, życzliwa i wyrozumiała zyskała sobie powszechną miłość i szacunek. Wrodzona wielka równowaga i pogoda ducha oraz głęboka wiedza i wspaniała umiejętność przekazywania jej innym charakteryzowała Jej osobowość.

Znaczny procent Jej uczennic jest obecnie „bardzo dobrymi pracownikami w różnych zawodach jak: pielęgniarki, lekarki, nauczycielki, inżynierowie różnych działów techniki, artystki, profesorowie wyższych uczelni. W czasie okupacji niemieckiej wykazały one nie tylko postawę patriotyczną ale ducha bohaterstwa i poświęcenia dla sprawy polskiej”. *

Odszedł od nas człowiek o wielkim sercu, ukochany i otoczony szacunkiem, niestrudzony pedagog, wielki propagator nauk przyrodniczych. Zrozumienie i umiłowanie nauk przyrodniczych dr Maria Czarnecka umiała niespostrzeżenie wszczepić w młode umysły swych uczennic, do których między innymi należy także pisząca te słowa.

Pamięć o dr Marii Czarneckiej będzie trwała wśród Jej byłych uczennic.

Wanda Truszkowska

---

* cytat wypowiedzi pisemnej dr Marii Czarneckiej